

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2017
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΝΕΛ3Γ(ε)

ΤΑΞΗ: 3^η ΤΑΞΗ ΕΠΑ.Λ.

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Σάββατο 1 Απριλίου 2017

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Τις τελευταίες δεκαετίες, ο αποκαλούμενος δυτικός άνθρωπος είναι έρμαιο δυνάμεων που ξεπερνούν κατά πολύ τις ουμανιστικές του παραδόσεις ή την πολιτική του εγρήγορση. Όπως είχαν μάλιστα διαμορφωθεί κυρίως στον ευρωπαϊκό χώρο. Ο σημερινός άνθρωπος έχει γίνει μοιρολατρικός θεατής των ραγδαίων εξελίξεων, ανασφαλής όσον αφορά το ατομικό του μέλλον, δέσμιος της τηλεοπτικής εικόνας και του ευδαιμονισμού. Την πολιτιστική του συγκρότηση διαπερνά και συχνά ισοπεδώνει ένα κύμα υποκοουλτούρας που συνήθως εκκινεί από τις πέραν του Ατλαντικού αξίες της ζωής. Τα πρότυπα της εποχής αλλοιώνουν έτσι κοινωνίες και τόπους, και καθιστούν τον σημερινό άνθρωπο αβαστή στις ανάγκες ή την κρίση του.

Η πεποίθηση του Φρόντ ότι όσα προωθούν τον πολιτισμό δουλεύουν και εναντίον του πολέμου, δεν έχει ίσως διαψευσθεί. Η οδυνηρή διάψευση έγκειται στην ίδια την πορεία του πολιτισμού, την υποταγή του σε δυνάμεις αγοραίες ή και εχθρικές στο βαθύτερο περιεχόμενό του. Έτσι, το αίτημα της εποχής δεν είναι μόνον περισσότερος πολιτισμός. Είναι και εκείνος ο πολιτισμός που, όπως έχει αποδείξει, διδάσκει και απελευθερώνει.

[...]

Ο πόλεμος και τα δεινά του έχουν περιγραφεί από κλασικά έργα λογοτεχνίας, από κινηματογραφικές ταινίες και σπουδαίους ζωγράφους, από θεατρικά έργα και μεγάλους στοχαστές. Κάθε φορά, ωστόσο, είναι σαν όλα να ανακαλύπτονται από την αρχή. Μοιάζει πρωτόγνωρος ο ήχος της αντιαεροπορικής σειρήνας, το βλέμμα εκείνου του παιδιού που τραυματίστηκε, η θλίψη ενός στρατιώτη με τα δεκανίκια. Μήπως ο πόλεμος δεν περιγράφεται, αλλά απλώς βιώνεται; Ναι, ο πόλεμος ήταν οι βομβαρδισμοί και τα ακρωτηριασμένα θύματα, η ερήμωση και το σκοτεινό αύριο.

[...]

Ο πόλεμος δεν είναι μόνον οι συγκρούσεις ή ο αριθμός των θυμάτων. Ο πόλεμος είναι ένα άθροισμα στιγμών και καταστάσεων που παραμένουν στο περιθώριο. Ωστόσο, έχουν την ίδια, ή και μεγαλύτερη βαρύτητα.

Πολλές ψευδαισθήσεις δε χωρούν. Σε όλες τις στιγμές της ιστορίας της, η ανθρωπότητα βιώνει τον πόλεμο, τη βία και τη βαρβαρότητα. Το πιο έλλογο ον του πλανήτη, ο άνθρωπος, συχνά συμπεριφέρεται παράλογα και καταστροφικά.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2017
Β' ΦΑΣΗ

E_3.NEΛ3Γ(ε)

Ο ίδιος όμως άνθρωπος δεν έπαυσε ούτε στιγμή να έχει **επιτεύγματα** μεγάλα, να φτιάχνει σπουδαίες μουσικές και έργα τέχνης, να κατακτά την επιστημονική γνώση ή να αντιμετωπίζει τις ασθένειες. Είναι πάντοτε έτοιμος για το υπέρτατο καλό – ή, όπως σ' έναν πόλεμο, για το υπέρτατο κακό. Ο κόσμος μένει λοιπόν ουσιαστικά ο ίδιος. Θα αλλάξει μόνον αν ο άνθρωπος αλλάξει. Κι επειδή αυτό δε φαίνεται να γίνεται, το μόνο που απομένει είναι να σέβεται κανείς και να θαυμάζει τα επιτεύγματα, και να είναι έτοιμος για τον παραλογισμό.

Γιώργος Γραμματικάκης, «Ένας αστρολάβος του ουρανού και της ζωής», σελ. 312-318, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2013

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου χωρίς δικά σας σχόλια (80–100λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 80-90 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος: «**Το αίτημα της εποχής δεν είναι μόνον περισσότερος πολιτισμός. Είναι και εκείνος ο πολιτισμός που, όπως έχει αποδείξει, διδάσκει και απελευθερώνει.**»

Μονάδες 10

B2. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, τις παρακάτω διαπιστώσεις γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν πρόταση είναι λανθασμένη:

- α.** Η πεποίθηση του Φρόντιντ είναι πως η ανάπτυξη του πολιτισμού μπορεί να σταματήσει τον πόλεμο.
- β.** Ο σημερινός δυτικός άνθρωπος έχει χάσει τις ανθρωπιστικές του παραδόσεις.
- γ.** Ο σημερινός πολιτισμός έχει υποταχθεί σε οικονομικά συμφέροντα.
- δ.** Ο κόσμος θα αλλάξει ακόμη κι αν ο άνθρωπος παραμείνει ο ίδιος.
- ε.** Σε όλες τις ιστορικές περιόδους ξεσπούσαν πόλεμοι.

Μονάδες 5

B3. Ποιες μεθόδους και ποια μέσα πειθούς χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στην τρίτη παράγραφο του κειμένου «Ο πόλεμος και τα δεινά του...το σκοτεινό αύριο.»;

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2017
Β' ΦΑΣΗ

E_3.ΝΕΛ3Γ(ε)

B4. Να μετατρέψετε την ακόλουθη σύνταξη στην αντίθετή της κάνοντας όλες τις απαραίτητες αλλαγές: «Τα πρότυπα της εποχής αλλοιώνουν έτσι κοινωνίες και τόπους, και καθιστούν τον σημερινό άνθρωπο αβαθή στις ανάγκες ή την κρίση του.»

Μονάδες 5

B5. Ποιο ρηματικό πρόσωπο κυριαρχεί στο κείμενο; Να δικαιολογήσετε την επιλογή του συγγραφέα.

Μονάδες 5

B6. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθένα από τις παρακάτω λέξεις: ξεπερνούν, πρότυπα, πεποίθηση, έγκειται, επιτεύγματα.

Μονάδες 5

Γ. Σε ένα άρθρο τοπικής εφημερίδας να αναφερθείτε στους λόγους που ο πόλεμος προκαλεί ανησυχία και αποτροπισμό στους ανθρώπους. Έπειτα να προτείνετε τρόπους για την παγίωση μιας παγκόσμιας ειρήνης. (400-500 λέξεις).

Μονάδες 40

ΘΕΜΑΤΑ